

HET TERRARIUM EN ZIJNE BEWONERS.

B. LACERTA MURALIS.

EENE beschrijving van de Muurhagedis te geven, zou ik niet gaarne op mij nemen. Iedereen, die wel eens iets over dit diertje gelezen heeft, zal dit ook billijken. Immers deze soort komt in niet minder dan dertig variëteiten voor, zóo verschillend in bouw, kleur en teekening, dat zij gewoonweg met elke beschrijving spotten. Ik heb Muurhagedissen verpleegd, die watforschheid aanging, de Duinhagedis bijna evenaarden, terwijl weer andere exemplaren zulk eene fijnheid aan den dag legden, dat de leek zeker niet zou denken, met eenzelfde soort te doen te hebben. De teekening loopt evenals de kleur zeer uiteen. Onder mijne Muurhagedissen waren er, die effen roodbruin waren, met slechts eene heel flauwe lengtestreep over den rug. Weer andere vertoonden vlekken van groen, bruin en verschillende andere kleuren. Maar de mooiste, die ik ooit in mijn bezit had, was over het geheele lichaam glanzend zwart. Slechts op den rug bevonden zich fijne, groen met witte dwarsstreepjes, terwijl de buikzijde van zwart door blauw in eene lichtere kleur overging.

Wie verschillende variëteiten in zijn bezit wil hebben, ga eens een praatje maken bij een handelaar in naturaliën, wanneer juist een transport Muurhagedissen uit Italië aangekomen is¹⁾.

De Muurhagedis komt als de meeste andere Lacertiden voor in hooge, bergachtige streken (vooral in de landen rondom de Middellandsche Zee) en behoort dus evenals de Duinhagedis thuis in het »droge terrarium«. Men kan ze goed met *L. agilis* samenhouden. Ze graven dan ook gangen waarin zij overnachten. In de streken waar ze in het wild leven, zijn ze echter meestal genoodzaakt, holen en gangen in de berghellingen en rotsen te betrekken. De bodem is meestal te hard en te vast om het graven van gangen toe te laten. Indien we dus volle vrijheid van handelen hebben, verdient het aanbeveling, het terrarium eenigszins anders in te richten. We mengen, vooral aan de zonzijde, grof rivierzand en fijn grind door het zand van de bodemlaag en stampen dit vrij vast aan. We moeten nu nog zorgen voor goede schuilhoekjes. Bij handelaren kan men voor weinig geld wel eenige stukken tufsteen uit de Ardennen koopen. Deze stukken stapelen we los op elkaar, zoodat vele holen ontstaan. Ook kan men in een grooter stuk tufsteen in verschillende richtingen gangen maken. Men neme echter nooit zijn toevlucht tot de in den handel zijnde miniatuur-kasteeltjes, die ieder waar terrariumhouder een doorn in het oog behooren te zijn. De verdere inrichting sluit zich bij die uit het vorige artikel aan. Wel zou het aardig zijn in de rotspartij eenige Alpenplantjes aan te brengen. Langs den achterwand van het terrarium kan men nog eene flinke lap boomschors bevestigen, in elk bosch met eenig zoeken wel te vinden.

Muurhagedissen behooren tot die terrariumdieren, die den verzorger het meeste genoegen geven. Eigenaardig is, dat zij de aangeboren schuwheid nooit afleggen, wat ik als een groot voordeel beschouw. Want we houden toch niet alleen dieren in het terrarium om thuis een stukje natuur te hebben, maar ook om beter vertrouwd te raken met hunne levenswijze. Daarom moet men de dieren a. h. w. met de geheele omgeving overplaatsen en zoo weinig mogelijk verandering in hunne gewoonten brengen, willen we een goeden blik op hunne levenswijze verkrijgen. Daarom heb ik ook liever, dat de dieren zich gedragen, zooals zij dat in de vrije natuur doen, dan dat ze de wilde natuur geheel afleggen. Ik laat ze in het terrarium zelf het voedsel zoeken en noodzaak ze niet om een meelworm te komen vragen als een bedelaar.

Zooals reeds werd gezegd zijn de Muurhagedissen bijzonder schuw; bij mijne nadering

¹⁾ De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat zich onder de ingevoerde Muurhagedissen ook andere soorten bevinden.

schoten ze dan ook in alle richtingen weg. Ik ging dan rustig bij het terrarium zitten. Langzaam, voorzichtig, steeds de oogën op den verzorger gericht, kwamen ze uit de schuilhoeken te voorschijn om de zonnige plekje op te zoeken. Bij de minste verdachte beweging waren ze in een oogwenk weer verdwenen. Opmerkelijk is, dat zij bij mijne nadering eerst afwachten, of ik een lekker hapje meebracht. In dat geval trotseerden zij alle gevaar. Ook leerden zij spoedig het onderscheid tusschen eene hand *vóór* de glasruit en eene hand *in* het terrarium.

Over het algemeen gaat het overwinteren van deze hagedis zonder groote verliezen gepaard. 's Winters bleef mijn terrarium staan in eene, aan de verwarmde huiskamer grenzende serre. Een winterslaap deden de hagedissen dan ook nooit. Op zonnige dagen kwamen ze te voorschijn en aten dan nog wat. Nu is het merkwaardig, dat voor de Duinhagedis, en dat is ook de ervaring van andere terrariumhouders, de winter zulk een kwade tijd is. De sterfte onder mijne Duinhagedissen was altijd veel grooter dan onder mijne Muur- en Smaragdhagedissen, die behoudens zeer weinige uitzonderingen den winter goed doorkwamen.

De Muurhagedissen zijn over het algemeen groote gymnasten. Ze weten zich in alle bochten en door de kleinste openingen te wringen en ontsnappen daardoor gemakkelijk. Dat heb ik tot mijn schade moeten ondervinden. Langs de spijlen in de hoeken van het terrarium wisten ze zich naar boven te werken en dan onder de gazen kap door te ontsnappen. Dat heb ik spoedig onmogelijk gemaakt. Op ongeveer halve hoogte stopte ik een kluitje mos of een kurk in de spijl, waardoor de doortocht versperd werd. Bovendien verzwaarde ik de kap van het terrarium op de bedreigde punten met een paar steentjes.

Eéne van de ontsnapte hagedissen heb ik terug gekregen. Die kwam eenige weken later in eene der aangrenzende kamers uit eene stoof te voorschijn. We wisten haar te grijpen en zetten haar weer in 't terrarium. Nu bleek, welk een honger en dorst het dier geleden had! Het bewijst ook, hoe groote ontberingen hagedissen kunnen doorstaan.

Het voederen stuit niet op groote moeilijkheden. Meelwormen worden steeds met groote eetlust verslonden. Maar ook vliegen zijn bij de Muurhagedis lang niet veilig. Indien eene huisvlieg of een brommer het ongeluk had om zich ergens in het terrarium neer te zetten, stond dit gelijk met zelfmoord; maar ook in de vlucht worden ze vaak door de vlugge Muurhagedissen gepakt.

Ik heb eene Muurhagedis in mijn bezit gehad, die de meelwormen uit het voederbakje versmaadde, blijkbaar omdat ze te groot waren. Daarom voederde ik dat dier met zeer kleine meelwormpjes uit mijne kweekerij.

Alles wat ik van de Muurhagedis zou willen vertellen is hiermede nog niet gezegd, maar het ontbrekende komt ter sprake in de volgende opstellen over terrariumdieren.

's-Gravenhage.

CH. C. VAN DER VLIS.

DE EEKHOORN¹⁾.

T OEN ik van een fietstochtje in de omstreken van het vriendelijk Geldersch dorp, waar wij de Meimaand zouden doorbrengen, naar huis terugkeerde, zag ik al bij de kromming van de sterk hellende dorpsstraat, vanwaar ons pension in z'n groene omlijsting zichtbaar werd, dat er iets ongewoons was voorgevallen. Een paar dorpskinderen hingen nieuwsgierig over het ijzeren hekje en m'n tante sprak met drukke gebaren tegen onze hospita, wier dochtertje er verlegen bijstond. »Zeker weer ruzie«, mompelde ik, denkend aan de gespannen verhouding van de laatste dagen, terwijl we toch met zoo'n onbegrensd welwillendheidsvertoon ontvangen

¹⁾ Volkomen historisch, wat den »hoofdpersoon« van het verhaal betreft.